

Струка (назив): Култура и умјетност, четврти степен		
Занимање (назив): Музички извођач, музички сарадник		
Предмет (назив): СРПСКИ ЈЕЗИК		
Опис (предмета): Општеобразовни предмет		
Модул (наслов): ЈЕЗИК Модул је обавезан за први разред (око 30 часова).		
Датум: 2021. година	Шифра:	Редни број: 2.
Сврха		
Овај модул има за циљ да ученици утврде опште појмове о језику, спознају књижевни језик са његовим правилима и особеностима, оспособи ученике да теоријска знања о језичким појавама и правописној норми успјешно примјењују у пракси.		
Специјални захтјеви / Предуслови		
Знања стечена у основној школи.		
Циљеви		
<ul style="list-style-type: none"> – Усвајање знања о језичкој структури, функцији језика – Обнављање и проширивање знања која се тичу настанка и развоја српског књижевног језика – Усвајање знања и подизање свијести о значају српског језика и ћирилице за национални идентитет и културу – Проширивање знања о раслојавању језика и практичној употреби функционалних стилова – Обнављање и проширивање знања из области фонетике и фонологије српског књижевног језика – Развијање свијести о значају правилног говора и писања, слушања и читања 		
Теме		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Општи појмови о језику 2. Српски књижевни језик (појам, настанак, развој) 3. Фонетика и фонологија српског књижевног језика 4. Ортоепија и ортографија 		

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способен да:			
1. Општи појмови о језику	<ul style="list-style-type: none">– разумије мјесто језика у људском животу-зна битна својства и функције језика- разумије језик као примарни комуникациони систем- наведе и разликује врсте и елементе комуникације	<ul style="list-style-type: none">– препозна и схвати језик као биолошку, социолошку и психолошку појаву-издвоји поред комуникативне као примарне, когнитивну, акумулативну и друштвену функцију језика-препозна врсте и елементе комуникације (вербална и невербална комуникација)- усвоји и примјени стечене вјештине комуникације	<ul style="list-style-type: none">– посједује свијест о функцији језика која човјеку омогућује развијен друштвени и душевни живот-показује спремност да у свакодневном животу успјешно користи елементе комуникације	Тема 1. Повести разговор о појму језика као феномену човјековог живота; човјека као друштвеног бића са потребом изражавања мисли, осјећања, сазнања. Са краћим задацима разјаснити појмове из дефиниције језика (систем, структура, језички знакови- симболи). Кроз појмове вербална и невербална комуникација испитати различита комуникативна средства (говор, писмо, визуелни знакови, акустички знакови, гестови и мимика)
2. Српски књижевни језик (појам, настанак, развој)	<ul style="list-style-type: none">-разумије сам појам књижевни- стандардни језик; однос књижевног језика и дијалеката.- одреди мјесто српског језика у породици словенских језика.- на основу познавања битних карактеристика да	<ul style="list-style-type: none">-објасни појам књижевни језик.- схвати значење раслојавања језика (територијално, социјално, функционално), разликује дијалекте, препозна функционалне стилове и њихову практичну употребу.	<ul style="list-style-type: none">-препознаје значај српског књижевног језика, његово испољавање у различитим видовима, као и писма ћирилице. Њихово његовање, у циљу очувања националног идентитета.	Тема 2. Ученике кроз конкретне примјере (да се о једној теми може различито нпр. разговарати у зависности о томе ко говори, с ким говорите, гдје говорите, у каквој ситуацији и сл.) упознати са чињеницом да је српски језик раслојен језик. Самим тим и са три основне врсте раслојавања језика. Кроз вјежбе ученицима треба приближити важност познавања стандардног језика, али и његових варијатета, као и разлику између тих појмова. Посебну пажњу посветити функционалним

	<p>разликује нарјечја српског језика</p> <p>-разумије значај моравске мисије Тирила и Методија, историјски контекст у којем је настао старословенски језик као заједнички писани књижевни језик свих Словена.</p> <p>- познаје контекст настанка два писма- глагољице и ћирилице.</p> <p>- зна који су најстарији српски писани споменици.</p> <p>- зна како се српски књижевни језик развијао до почетка 19. вијека.</p>	<p>- објасни појмове везане за настанак и развој српског књижевног језика од моравске мисије Тирила и Методија до Вукове реформе</p>		<p>стиловима у оквиру потреба савременог друштва и неопходности основне писмености: писање нпр. молби, жалби (административни стил), преношења одређених информација ширем кругу читалаца (новинарски стил), писања реферата, семинарских радова, матурских радова (научни стил) и сл.</p> <p>Ученицима приближити историјски контекст моравске мисије, појам старословенског језика, његове редакције и писма. Визуелно, помоћу фотографија, презентација приближити најстарије српске писане споменике (нпр. Мирослављево јеванђеље, Повеља Кулина бана)</p>
<p><i>3. Фонетика и фонологија српског књижевног језика</i></p>	<p>-разумије шта је језичка структура и језичка јединица.</p> <p>-познаје нивое језичке структуре</p> <p>-дефинише фонетику и фонологију као лингвистичке дисциплине;</p>	<p>-објасни појмове фонетика и фонологија и њихове одговарајуће језичке јединице</p> <p>- класификује гласове по различитим критеријумима.</p> <p>- препозна и објасни</p>	<p>-посједује свијест о значају језика, фонетско/фонолошком нивоу језичке структуре, као и о гласовним промјенама и принципима по којима се до њих долази или се долазило.</p>	<p>Тема 3.</p> <p>Поред традиционалне наставе неопходно је настави граматике приступити на креативнији начин и учинити је ученицима што доступнијом. Различитим приступима развијати код ученика љубав према језику, осјећај за његову природу и свијест о потреби усавршавања језичке културе. Ученицима појаснити разлику између фонетике и фонологије, наводећи примјере објаснити</p>

	<p>-разликује фонему, глас и графему</p> <p>- разумије улогу говорних органа у процесу настајања гласова.</p> <p>- зна разлику између гласова, те њихову класификацију по акустичким карактеристикама, те по начину и мјесту творбе.</p> <p>-разликује гласовне промјене на конкретним примјерима.</p>	различите гласовне промјене на конкретним примјерима.		<p>појмове: глас, фонема, графема.</p> <p>Избјегавати сувопарно учење граматичких правила чиме се у потпуности занемарује значење и функционална страна језика, повезати наставу језика са умјетничким текстовима и уопштено наставом књижевности.</p> <p>Сликовито објаснити улогу говорних органа у процесу настанка гласова.</p> <p>Утврдити класификације гласова.</p> <p>Вјежбати са ученицима гласовне промјене на конкретним примјерима.</p>
4.Ортоепија и ортографија	<p>- говори јасно и правилно.</p> <p>- овлада артикулацијом гласова, књижевном акцентуацијом</p> <p>- савлада, схвати акценат ријечи, групе ријечи, реченице, те отклони нестандартне акцентуације из ученичког говора.</p> <p>- пише јасно, граматички и правописно правилно</p> <p>- напише писмени рад</p> <p>-реагује са разумијевањем различите текстове, реагује критички и аргументовано</p>	<p>-овлада основним принципима правописа српског књижевног језика</p> <p>-развије умијеће писменог и усменог изражавања</p>		<p>Тема 4.</p> <p>Користити различите текстове за вјежбу читања и писања.</p> <p>Константан рад на правилном изговору, правопису, инсистирање на усвајању основних правописних принципа, подизању нивоа писмености прожима се кроз рад свих наставних садржаја, свих наведених модула.</p>

Интеграција				
1. Историја				
Извори				
<ul style="list-style-type: none"> – Правопис српског језика, Матица српска, 2014. – Ж. Станојчић, Љ. Поповић, Граматика српског језика за гимназије и средње школе, било које издање. 				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи				
<p>1. Усмени одговор:</p> <ul style="list-style-type: none"> – познавање општих појмова о језику - познавање настанка и развоја српског књижевног језика; – познавање језичке структуре, гласовних промјена и принципа по којима до њих долази. <p>2. Писмена провјера знања:</p> <ul style="list-style-type: none"> – задаци објективног типа <p>*Оставља се наставнику могућност да процијени вријеме за провјеру овог типа. Модуларни тест који би обухватио градиво цијелог модула језик, али и писмене провјере наведеног типа које би обухватиле поједине теме у оквиру датог модула.</p>				